Zvyšok semestra

- Midterm štvrtok H3/H6 18:00-20:00
 - rekurzia, generické triedy, kolekcie, prehľadávanie, streamy
- Náhradné cvičenia 29.4. a 6.5. od 14:00 do 15:30 v H3.
- Dnes začíname JavaFX prečo JavaFX
 - končia automatické testy
 - odovzdávate .zip CELÉHO IntelliJ projektu od DU9-CV9
- Projekty Java budú zverejnené 29.4. 9:40
- Quadterm 2 bude15.5. 10:40
- 28.5. prvá skúška, oprava Quad-Midtermov

Vlákna a konkurentné výpočty

dnes bude:

- konkurentné vs. paralelné výpočty,
- vlákna (threads) vs. procesy,
- jednoduché simulácie, úvod do Java Fx

dnes nebudú (ťažké veci o vláknach):

- komunikácia cez rúry (pipes),
- synchronizácia a kritická sekcia (semafóry),
- deadlock

literatúra:

- Thinking in Java, 3rd Edition, 13.kapitola,
- Concurrency Lesson, resp. Lekcia Súbežnosť,
- Java Threads Tutorial,
- Introduction to Java threads
- JavaFX 2.0: Introduction by Example
- <u>Liang</u>: <u>Introduction to Java Programming !!!!Tenth Edition!!!</u>

Cvičenia:

- simulácie konzolové či grafické (ak treba, použiť existujúci kód),
- napr. iné triedenie, iné guličky, plavecký bazén, lienky na priamke, ...

Procesy a vlákna

- každý program v Jave obsahuje aspoň jedno vlákno (main thread)
- okrem užívateľom definovaných vlákien, runtime spúšťa tiež "neviditeľné" vlákna, napríklad pri čistení pamäte (multi-thread GC)
- pri aplikáciach, ktoré budú obsahovať GUI sa nezaobídeme bez vlákien
- každý bežný operačný systém podporuje vlákna aj procesy
- v prípade jedno/dvoj-procesorového systému OS musí zabezpečiť
 [preemptívne] prerozdelenie času medzi vlákna a procesy
- nepreemptívne plánovanie vymrelo s Win 3.0 a Win98/16bit
- na preemptívnom princípe 'každý chvíľku ťahá pílku' vzniká konkukrentný výpočet miesto skutočne paralelného výpočtu,
- vlákna môžeme chápať ako jednoduchšie procesy (java má aj procesy)
- správu procesov riadi Task scheduler OS, kým vlákna riadi JVM

Čo nás čaká o vláknach

- vlákno je objekt nejakej podtriedy triedy Thread (package java.lang.Thread),
- vlákno vieme vytvoriť (new Thread(), new SubTread()),
- vlákno vieme spustiť (metóda Thread.start()),
- vláknu vieme povedať, čo má robiť (v metóde run() {...}),
- vlákno vieme pozastaviť (Thread.yield()) a dať šancu iným vláknam,
- vláknam vieme rozdať priority (Thread.setPriority()), akými bojujú o čas,
- vlákno vieme uspať na dobu určitú (Thread.sleep()),

Prvé pokusy o synchronizáciu:

- na vlákno vieme počkať, kým dobehne (Thread.join()),
- na vlákno vieme prerušiť (Thread.interrupt()).

Praktický pohľad na vlákna:

- programy s vláknami sa ťažšie ľadia,
- pri dvoch behoch rovnakého programu nemáme zaručené, že dôjde k rovnakej interakcii vlákien, ak však interagujú,
- ladenie chybnej synchronizácie vlákien je náročné, lebo v debugeri ťažko nasimulujete reálnu situáciu, pri ktorej vám program padá,
 - ak sa vám to podarí, že padne, máte šťastie, lebo aspoň viete, čo ladiť,
- vo všeobecnosti, na konkurentné výpočty nie sme veľmi trénovaní,
 - a celá pravda je, že sa to skoro vôbec neučí...

Vlákna na príkladoch

Krok za krokom:

- nasledujúci príklad vytvorí a spustí 15 vlákien,
- všetky vlákna sú podtriedou Thread,
- konštruktor SimpleThread volá konštruktor triedy Thread s menom vlákna,
- metóda getName() vráti meno vlákna,
- každé vlákno si v cykle počíta v premennej countDown od 5 po 0 (metóda run()),
- pri prechode cyklu vypíše svoj stav (metóda toString()),
- keď countDown = 0 metóda run() dobehne, život vlákna končí,
- aj keď si to priamo neuvedomujeme, vlákna zdieľajú výstupný stream System.out tým, že do neho "súčasne" píšu.

Vytvorenie vlákna

```
public class SimpleThread extends Thread {
 private int countDown = 5;
 private static int threadCount = 0;
 public SimpleThread() {
  super("" + (++threadCount)); // meno vlákna je threadCount
                                                                         #10: 5
                                                                         #10: 4
                                    // naštartovanie vlákna run()
  start();
                                                                         #10:3
                                                                         #10: 2
                                                                         #10: 1
 public String toString() { // stav vlákna
                                                                         #8: 5
  return "#" + getName() + ": " + countDown;
                                                                         #5: 5
                                                                         #8: 4
                                                                         #8: 3
                                    // toto vlákno robí, ak je spustené
 public void run() {
                                                                         #8: 2
                                                                         #8: 1
   while(true) {
                                                                         #6:3
     System.out.println(this); // odpočítava od countDown
                                                                         #6: 2
                                                                         #6: 1
     if(--countDown == 0) return;
                                                                         #12: 4
                                                                         #12:3
                                                                         #12: 2
                                                                         #12: 1
 public static void main(String[] args) {
                                                                         #15:5
                                                                         #15: 4
   for(int i = 0; i < 15; i++)
                                                                         #15:3
     new SimpleThread();
                                   // vytvorenie vlákna, ešte nebeží
                                                                         #15: 2
                                                                         #15:1
```

Súbor: SimpleThread.java

Zaťaženie vlákna

v predchádzajúcom príklade sme nemali pocit, že by vlákna bežali súbežne,

```
lebo čas pridelený plánovačom k ich behu im postačoval, aby vlákno prebehlo a (skor) skončilo metódu run(),
                                                                                                           #1:5
                                                                                                           #3: 5
    preto pridajme im viac roboty, príklad je umelý ale ilustratívny
                                                                                                           #2: 5
                                                                                                           #5: 5
                                                                                                           #6: 5
public void run() {
                                                                                                           #9: 5
  while(true) {
                                                                                                           #8: 5
                                                                                                           #7:5
     System.out.println(this);
                                                                                                           #4: 5
     for(int j=0; j<50000000; j++) { // kým toto zráta
                                                                                                           #11:5
                                                                                                           #10: 5
       double gg = 0-Math.PI+j+j-j+Math.PI; // zapotí sa ...
                                                                                                           #14: 5
                                                                                                           #15: 5
                                                                                                           #12: 5
     if(--countDown == 0) return;
                                                                                                           #13: 5
                                                                                                           #8: 4
                                                                                                           #1:4
                                                                                                           #2: 4
                                                                                                           #4: 4
                                                                                                           #7:4
  toto je jedna možnosť, ako pozdržať/spomaliť výpočet vlákna, ktorá však #8: 3
vyčerpáva procesor (pozrite si CPU load), #13: 4
                                                                                                           #13:4
 ak chceme, aby sa počas náročného výpočtu vlákna dostali k slovu aj iné vlákna, použijeme metódu yield() – "daj šancu iným", resp. nastavíme rôzne priority vlákien, viď nasledujúce príklady
                                                                                                           #1:3
                                                                                                           #9: 4
                                                                                                           #12:4
                                                                                                           #5: 4
```

Súbor: SimpleThread2.java

Pozastavenie/uvoľnenie vlákna

vield metóda yield() zistí, či nie sú iné vlákna v stave pripravenom na beh (Runnable), ak sú, dá im prednosť. Not Runnable New Thread Runnable The run method terminates #1: 5 public void run() { Dead #2:5 while(true) { #3: 5 #4: 5 System.out.println(this); #5: 5 for(int j=0; j<50000000; j++) { // kým toto zráta #8: 5 #11:5 // zapotí sa ... #6: 5 double gg = 0-Math.PI+j+j-j+Math.PI; #10:5 #13:5 #9:5 yield(); // daj šancu iným #14: 5 if(--countDown == 0) return; #15: 5 #12: 5 #7: 5 Súbor: YieldingThread.java #3: 4 #11:4 #8: 4 iná možnosť spočíva v nastavení priorít vlákien, #4: 4 #2: 4 pripomeňme si, že vlákna nie sú procesy na úrovni OS, #10: 4 plánovač vlákien pozná 10 úrovní priorít z intervalu MAX_PRIORITY(10), MIN_PRIORITY(1), ktoré nastavíme pomocou #9:4 #3: 3 #12:4 setPriority(int newPriority) #5:4 **Súbor: YieldingThread.java** #15: 4

Priority vlákna

```
public class PriorityThread extends Thread {
 private int countDown = 5;
 private volatile double d = 0; // d je bez optimalizácie
 public PriorityThread (int priority) {
  setPriority(priority);
                                    // nastavenie priority
                                    // spustenie behu vlákna
  start();
 public void run() {
  while(true) {
    for(int i = 1; i < 100000; i++)
     d = d + (Math.PI + Math.E) / (double)i;
    System.out.println(this);
    if(--countDown == 0) return;
 public static void main(String[] args) {
  new PriorityThread (Thread.MAX_PRIORITY); // #0=10
  for(int i = 0; i < 5; i++)
    new PriorityThread (Thread.MIN_PRIORITY); // #i=1
                             Súbor: PriorityThread.java
```

```
#1: 5, priority: 1
#10: 5, priority: 10
#6: 5, priority: 6
#7: 5, priority: 7
#9: 5, priority: 9
#3: 5, priority: 3
#4: 5, priority: 4
#8: 5, priority: 8
#1: 4, priority: 1
#6: 4, priority: 6
#10: 4, priority: 10
#5: 4, priority: 5
#3: 2, priority: 3
#8: 2, priority: 8
#4: 2, priority: 4
#10: 1, priority: 10
done
#6: 1, priority: 6
done
#9: 1, priority: 9
done
#1: 3, priority: 1
#3: 1, priority: 3
done
#7: 1, priority: 7
done
#5: 3, priority: 5
#8: 1, priority: 8
done
#4: 1, priority: 4
done
#2: 5, priority: 2
#1: 2, priority: 1
```

Pozastavenie/uspanie vlákna

- zaťaženie vlákna (nezmyselným výpočtom) vyčerpáva procesor, potrebujeme jemnejšiu techniku,
- nasledujúci príklad ukáže, ako uspíme vlákno bez toho aby sme zaťažovali procesor nepotrebným výpočtom,
- vlákno uspíme na čas v milisekundách metódou Thread.<u>sleep(long millis)</u> throws <u>InterruptedException</u>,
- spánok vlákna môže byť prerušený metódou Thread.interrupt(), preto pre sleep musíme ošetriť výnimku <u>InterruptedException</u>,
- ak chceme počkať, kým výpočeť vlákna prirodzene dobehne (umrie), použijeme metódu Thread.join()
- ak chceme testovať, či život vlákna bol prerušený, použijeme metódu boolean isInterrupted(), resp. Thread.interrupted().

Uspatie vlákna

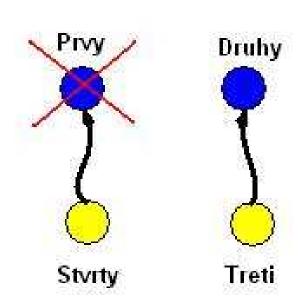
```
public class SleepingThread extends Thread {
                                                                               #1: 5
 private int countDown = 5;
                                                                               #1:4
 private static int threadCount = 0;
                                                                               #1: 3
                                                                               #1: 2
 public SleepingThread() { ... .start(); }
                                                                               #1: 1
 public void run() {
                                                                               #2: 5
  while(true) {
                                                                               #2: 4
    System.out.println(this);
                                                                               #2: 3
                                                                               #2: 2
    if(--countDown == 0) return;
                                                                               #2: 1
    try {
                                                                               #3: 5
        sleep(100);
                                           // uspi na 0.1 sek.
                                                                               #3: 4
    } catch (InterruptedException e) { // výnimku musíme ochytiť
                                                                               #3: 3
                                                                               #3: 2
        throw new RuntimeException(e); // spánok bol prerušený
                                                                               #3: 1
                                                                               #4: 5
                                                                               #4: 4
                                                                               #4: 3
                                                                               #4: 2
 public static void main(String[] args) throws InterruptedException {
                                                                               #4: 1
  for(int i = 0; i < 5; i++) {
                                                                               #5: 5
     new SleepingThread().join(); // počkaj kým dobehne
                                                                               #5: 4
     System.out.println("--");
                                                                               #5: 3
                                                                               #5: 2
                                                                               #5: 1
```

Súbor: SleepingThread.java

Čakanie na vlákno

- nasledujúci príklad vytvorí 4 vlákna,
- dva modré (Prvy, Druhy) triedy Sleeper, ktorý zaspia na 1.5 sek.
- ďalšie dva žlté (Treti, Stvrty) triedy Joiner, ktoré sa metódou join() pripoja na sleeperov a čakajú, kým dobehnú,
- aby vedelo vlákno triedy Joiner, na koho má čakať, konštruktor triedy Joiner dostane odkaz na vlákno (sleepera), na ktorého má čakať,
- medzičasom, výpočet vlákna Prvy násilne zastavíme v hlavnom vlákne metódou interrupt().

```
// hlavný thread:
Sleeper prvy = new Sleeper("Prvy", 6000);
Sleeper druhy = new Sleeper("Druhy", 6000),
Joiner treti = new Joiner("Treti", druhy),
Joiner stvrty = new Joiner("Stvrty", prvy);
Thread.sleep(3000);
prvy.interrupt();
```


Súbor: SleeperJoiner.java

Čakanie na vlákno - Sleeper

```
class Joiner extends Thread {
                                                private Sleeper sleeper;
class Sleeper extends Thread {
                                                public Joiner(String name, Sleeper sleeper) {
 private int duration;
                                                 super(name);
                                                 this.sleeper = sleeper;
 public Sleeper( String name,
                                                 start();
                   int sleepTime) {
  super(name);
                                                public void run() {
  duration = sleepTime;
                                                try {
                                                  sleeper.join();
  start();
                                                 } catch (InterruptedException e) {
                                                  throw new RuntimeException(e);
 public void run() {
                                                 System.out.println(getName() + "dobehol");
  try {
     sleep(duration);
  } catch (InterruptedException e) {
      System.out.println(getName() + " preruseny");
                                                                                 Druhy
    return;
  System.out.println(getName() + " vyspaty");
                                                                      Stvrty
                                                                                  reti
                   Súbor: Sleeper.java
```

Súbor: Sleeper.java

Cakanie na vlákno - Joiner

```
class Sleeper extends Thread {
 private int duration;
 public Sleeper(String name, int sleepTime) {
  super(name);
  duration = sleepTime;
  start();
 public void run() {
  try {
   sleep(duration);
  } catch (InterruptedException e) {
   System.out.println(getName() + " preruseny");
   return;
  System.out.println(getName() + " vyspaty");
                   Druhy
                               Prvy preruseny
                               Stvrty dobehol
                               Druhy vyspaty
         Stvrty
                    Treti
```

Treti dobehol

```
class Joiner extends Thread {
 private Sleeper sleeper;
 public Joiner(String name,
   Sleeper sleeper) {
  super(name);
  this.sleeper = sleeper;
  start();
 public void run() {
  try {
    sleeper.join();
  } catch (InterruptedException e) {
    throw new RuntimeException(e);
  System.out.println(getName() + "
   dobehol");
```

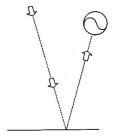
Simulácie

- simulovať konkurentné vlákna pomocou konzolovej aplikácie je prinajmenej málo farbisté a lákavé (aj napriek tomu, ½ takéhoto cvičenia si zajtra urobíme),
- preto potrebujeme nejaké grafické rozhranie,
- používame JavaFx,
- dnes JavaFx použijeme na zobrazenie simulácií, bez detailného úvodu, to príde
- JavaFx cez príklady zo začiatku budete dopĺňať len chýbajúce kúsky kódu do pred-pripraveného projektu.

Kde začať:

- What Is JavaFX
 https://docs.oracle.com/javafx/2/overview/jfxpub-overview.htm
- JavaFX 2.0: Introduction by Example http://it-ebooks.info/book/399/
- Programování v JavaFX: úvod, příprava systému a prostředí
 http://www.root.cz/clanky/programovani-v-javafx-uvod-priprava-systemu-a-prostredi/
- Liang: Introduction to Java Programming, !!!!Tenth Edition

Guličky v krabici

- nasledujúci príklad ilustruje simuláciu dvoch jednoduchých "procesov",
- v krabici lietajú dve rôznofarebné guličky,
- každá z guličiek je simulovaná jedným vláknom,
- toto vlákno si udržiava lokálny stav simulovaného objektu, t.j.
 - polohu, súradnice [x,y],
 - smer, vektor rýchlosti [dx, dy],
 - farbu, event. rýchlosť, ...
- metóda run() počíta nasledujúci stav (polohu, smer) objektu (guličky),
- treba k tomu trochu "fyziky" (lebo uhol dopadu sa rovná uhlu odrazu),
- keďže strany krabice sú rovnobežne so súradnicami, stačí si uvedomiť, že
 - ak gulička nenarazí, jej nová poloha je [x+dx, y+dy],
 - ak gulička narazí, zmení sa jej smerový vektor na [Ŧdx, Ŧdy],
- po každom kroku simulácie si vlákno vynúti prekreslenie panelu, t.j. vlákno má odkaz na panel Balls,
- hlavný program len:
 - vytvorí obe vlákna a naštartuje ich,
 - vykreslí polohu/stav guličiek (to musí vidieť ich súradnice, ktoré sú vo vláknach)

Vlákno guličky - fyzika

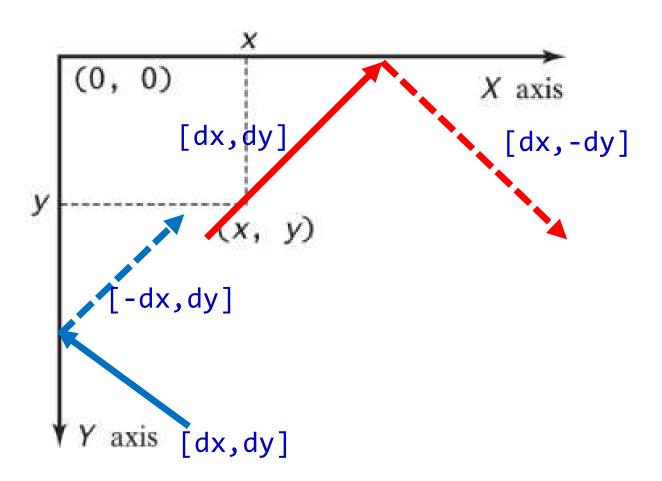
object

Súbor: BallThreadFx.java

```
// stav guličky
class BallThread extends Thread {
                        // súradnice guličky
int x, y;
int dx, dy;
                       // smerový vektor
                       // polomer guličky
int size;
int w, h;
                       // veľkosť krabice, to potrebuejem kvôli odrážaniu
BallThreadPanel bp; //pane zodpovedný za vykreslovanie plochy s guličkami
public BallThread(BallThreadPanel bp, int x, int y, // konštuktor uloží všetko
                int dx, int dy, int size, int w, int h) { . . . }
public void update(int w, int h) {
                                         // simulácia pohybu guličky
                                         // urob krok
        x += dx;
        y += dy;
        if (x < size) dx = -dx;
                                         // odrážanie od stien ľavá
        if (y < size) dy = -dy;
                                                                 horná
        if (x > w - size) dx = -dx;
                                                                 pravá
        if (y > h - size) dy = -dy;
                                                                 dolná
                                 // simulácia má svoje rezervy v rohoch...
  (0, 0)
```

Y axis

"fyzika"

Vlákno guličky - prekreslovanie

Hlavný cyklus vlákna guličky v nekonečnom cykle volá update, prekreslí plochu a pozastaví sa. Problém je, že GUI aplikácie beží v jednom vlákne, do ktorého iné vlákna **nesmú** zasahovať.

```
@Override
public void run() {
                                 // run pre Thread
        while (true) {
                                 // nekonečná simulácia
                update(w, h); // vypočítame novú polohu jednej guličky
                                  // try-catch kvôli Thread.sleep
                trv {
                         Thread.sleep(10); // lebo aj sleep môže zlyhať, ??
                         Platform.runLater(new Runnable() { // jedine takto
                                 @Override // môžeme meniť GUI aplikácie
                                 public void run() {// malý/krátky kúsok kódu
                                         bp.paintBallPane(); // neblokuje GUI
                         });
                        Platform.runLater(()->bp.paintBallPane()); // JDK 8
                } catch (InterruptedException e) {// try-catch kvôli sleep
                         e.printStackTrace();
                                                       Súbor: BallThreadFx.java
```

Panel guličiek – vytvorenie a spustenie vlákien

```
class BallThreadPanel extends Pane {
                                        // Pane-l je základný Fx komponent
   private int w = 450, h = 450;
                                // veľkosť panelu
   private BallThread red;
                                         // červená gulička
   private BallThread blue;
                                         // modrá gulička
   public BallThreadPanel() {
                                      // konštruktor Pane-lu
        Random rnd = new Random(); // náhodne x=[0,w],y=[0,h],dx,dy=[-1,0,1]
        red = new BallThread(this, rnd.nextInt(w), rnd.nextInt(h),
                        rnd.nextInt(3) - 1, rnd.nextInt(3) - 1, 5, w, h);
        blue = new BallThread(this, rnd.nextInt(w), rnd.nextInt(h),
                        rnd.nextInt(3) - 1, rnd.nextInt(3) - 1, 10, w, h);
        red.start();  // naštartovanie simulácie, de-facto sa
        blue.start(); // vytvorí vlákno a v ňom sa spustí metóda run()
        // tragédia a občasná chyba, ak miesto .start() zavoláte .run()
        // syntakticky správne, ale NEvytvorí vlákno a spustí sa metóda run.
```

Súbor: BallThreadFx.java

Panel guličiek – kreslenie do panelu

```
class BallThreadPanel extends Pane {
                                                                             _ | _ | × |
                                                      Balls in the Box using threads
protected void paintBallPane() {
   getChildren().clear(); // kreslenie do Pane-lu
   if (blue != null) {  // ak modrá už existuje
        Circle blueR = new Circle(blue.x, blue.y, blue.size);
        blueR.setFill(Color.BLUE); // plnka
        blueR.setStroke(Color.BLACK); // čiara
        getChildren().add(blueR); // pridanie Nodu do Pane-lu
   if (red != null) {
        Circle redR = new Circle(red.x, red.y, red.size);
        redR.setFill(Color.RED);
        redR.setStroke(Color.BLACK);
        getChildren().addAll(redR);
```

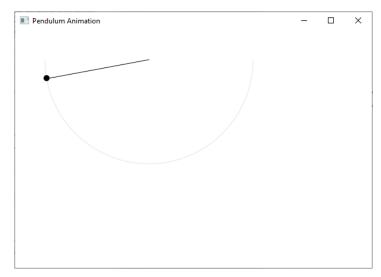
Súbor: BallThreadFx.java

Hlavná scéna

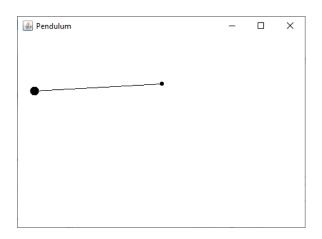
```
import javafx.application.Application;
import javafx.application.Platform;
import javafx.scene.Scene;
import javafx.scene.layout.Pane;
import javafx.scene.paint.Color;
import javafx.scene.shape.Circle;
import javafx.stage.Stage;
                                                                               Stage
public class BallThreadFx extends Application {
                                                                               Scene
@Override
                                                                               Parent
                                                                               (Pane, Control)
public void start(Stage primaryStage) {
                                                                               Nodes
   BallThreadPanel balls = new BallThreadPanel();
   Scene scene = new Scene(balls, 450, 450);
   primaryStage.setTitle("Balls in the Box using threads");
   primaryStage.setScene(scene);
   primaryStage.show();
}
public static void main(String[] args) {
   Launch(args);
                    // zavolá metódu start, sem nič nedopisujte
```

Súbor: BallThreadFx.java

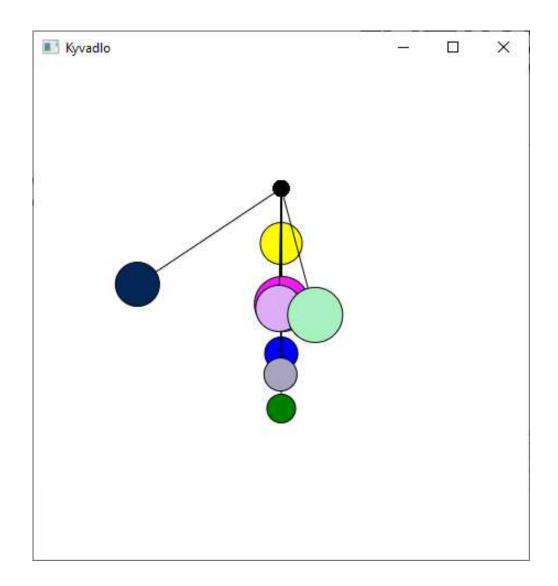
"fyzika"

Súbor: Pendulum.java

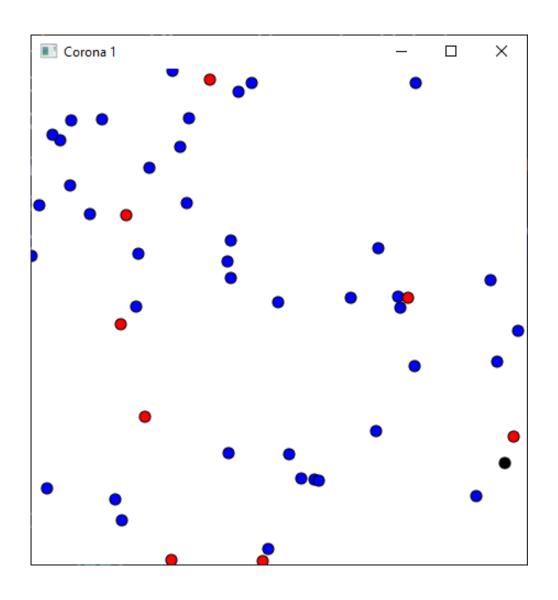

Súbor: PendulumSwing.java

Súbor: PendulumFx.java

Synchronizácia a GUI update

Animácia pomocou Timeline

(iná možnosť)

```
Teraz IdealBall nie je vlákno, vlákno skrýva objekt triedy Timeline
class IdealBall {
   int x, y, dx, dy, size;
   public IdealBall(int x, int y, int dx, int dy, int size) { ... }
   public void update(int w, int h) { ... } // analogicky ako predtým
• do BallPane pridáme update
class BallPane extends Pane {
   public void update() { // guličky nie sú viac dva úplne nezávislé
        red.update(w, h); // vlákna, ale jedno vlákno bude v každom kroku
        blue.update(w, h); // updatovať krok červenej a krok modrej guličky
        // de-facto, to nie je to isté, aj keď vizuálny zážitok bude podobný

    Animácia v start(Stage primaryStage):

Timeline animation = new Timeline(new KeyFrame(Duration.millis(10), // 10ms.
                                   // \lambda funkcia – ide len v Java 1.8
   e -> {
        balls.update();
                                   // každých 10ms. sa toto vykoná
        balls.paintBallPane();
                                           Timeline animation = new Timeline(new KeyFra
                                    ' should not be used as an identifier, since it is a reserved keyword from source level 1.8 on
   }));
animation.setCycleCount(Timeline.INDEFINITE);
                                                     // a to do nekonečna
animation.play();
                                                                   Súbor: BallFx.java
                     // štart animácie
```

λ-funkcia podrobnejšie

```
EventHandler<ActionEvent> evHandler = e -> { // λ funkcia – ide len v Java 1.8
        balls.update(); // v tomto jednoduchom príklade hodnotu parametra e
        balls.paintBallPane(); // nikde vo funkcii nepotrebujeme...
};
Timeline animation = new Timeline(new KeyFrame(Duration.millis(10), evHandler));
EventHandler<ActionEvent> evHandler = new EventHandler<ActionEvent>() {
                                      // ide aj v < Java 1.8
   @Override
   public void handle(ActionEvent e) { // nešikovnejší ale rovnocenný zápis
        balls.update();
        balls.paintBallPane();
   }
};
Timeline animation = new Timeline(new KeyFrame(Duration.millis(10), evHandler));
animation.setCycleCount(Timeline.INDEFINITE);
animation.play();  // štart animácie
```

Súbor: BallFx.java

AnimationTimer

```
AnimationTimer at = new AnimationTimer() {
   @Override
   public void handle(long now) { // v nanosekundach, 10^9, mili, micro, nano
        if (now > LasttimeNano + 1_000_000_000) { // ak uplynie sekunda,
                System.out.println(frameCnt + " fps"); // tak vypis fps
                frameCnt = 0;
                lasttimeNano = now;
        }
        balls.update();
        balls.paintBallPane();
                                    60 fps
        frameCnt++;
                                    61 fps
                                    61 fps
                                    61 fps
at.start();
                                    61 fps
                                    60 fps
                                    61 fps
                                    61 fps
```

Súbor: ManyBallsAnimationTimerFx.java

AnimationTimer

```
AnimationTimer at = (now) → { // cas v nanosekundach, 10^9, mili,
                                    // micro, nanoseconds
        if (now > lasttimeNano + 1_000_000_000) { // ak uplynie sekunda,
                                                // tak vypis fps
            System.out.println(frameCnt + " fps");
            frameCnt = 0;
            lasttimeNano = now;
        balls.update();
        balls.paintBallPane();
        frameCnt++;
                                   60 fps
at.start();
                                   61 fps
                                   61 fps
                                   61 fps
                                   61 fps
                                   60 fps
                                   61 fps
                                   61 fps
```

Súbor: ManyBallsAnimationTimerFx.java

100, 1000, 10000 Balls

```
class BallPane2 extends Pane {
private ArrayList<IdealBall2> balls = new ArrayList<IdealBall2>();
final int SIZE = 100; // SIZE = 1000; SIZE = 10000;
Color[] cols = { Color.RED, Color.BLUE, Color.GREEN, Color.CYAN, Color.YELLOW };
public BallPane2() {
   Random rnd = new Random();
   for (int i = 0; i < SIZE; i++)
          balls.add(new IdealBall2(rnd.nextInt(w), rnd.nextInt(h),
                                                                                  // x,y
                    rnd.nextInt(3) - 1, rnd.nextInt(3) - 1,
                                                                                  // dx, dy
                    rnd.nextInt(20),
                                                                                  // size
                    cols[rnd.nextInt(cols.length)]);
                                                                                  // color
}
public void update() {
   for (IdealBall2 b : balls) b.update(w, h);
}
protected void paintBallPane() {
   getChildren().clear();
                                                          59 fps
                                                                    52 fps
                                                                                  9 fps
                                                          61 fps
                                                                    61 fps
   for (IdealBall2 b : balls) {
                                                                                  18 fps
                                                          61 fps
                                                                    61 fps
                                                                                  20 fps
          Circle ci = new Circle(b.x, b.y, b.size);
                                                          60 fps
                                                                    61 fps
                                                                                  20 fps
                                                          61 fps
                                                                    61 fps
          ci.setFill(b.c);
                                                                                  20 fps
                                                          61 fps
                                                                    61 fps
          ci.setStroke(Color.BLACK);
          getChildren().add(ci);
                                                           Súbor: ManyBallsAnimationTimerFx.java
} }
```

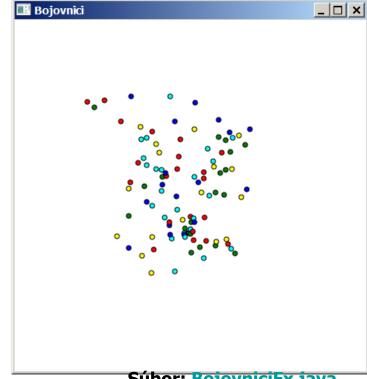
Hra Bomba-Štít

Hraje N ľudí, každý má určený jedného hráča ako **štít**, jedného ako **bombu**, pričom sa snaží postaviť tak, aby ho štít chránil pred bombou (t.j. boli v priamke)

```
class Playground extends Pane { // hlavný zobrazovaný pane-l
final static int N = 100;
BojovnikFx[] bojovnik; // pole všetkých bojovníkov
Color[] cols = {Color.RED, Color.BLUE, Color.GREEN, Color.CYAN, Color.YELLOW};
public Playground() {
   Random rnd = new Random();
   bojovnik = new BojovnikFx[N];
   for(int i=0; i<N; i++)
                                           // vytvorenie bojovníkov
       rnd.nextInt(w),rnd.nextInt(h), // náhodná pozícia na začiatok
               cols[rnd.nextInt(cols.length)]); // farba bojovníka pre efekt
   for(int i=0; i<N; i++) { // priradenie zabijáka a štítu</pre>
       bojovnik[i].zabijak(bojovnik[(i+1)%N]);// nasledujúci je bomba-killer
       bojovnik[i].stit(bojovnik[(i>0)?i-1:N-1]); // predchádzajúci je štít-
                                               // -defender
   for(int i=0; i<N; i++)</pre>
                                            // spustenie všetkých vlákien
       bojovnik[i].start();
```

Súbor: BojovniciFx.java

Vykreslenie bojovníkov

Súbor: BojovniciFx.java

Správanie bojovníka

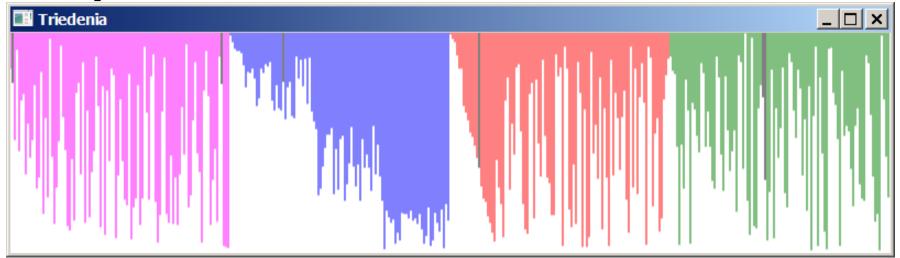
```
// lokálny stav bojovníka
class BojovnikFx extends Thread {
                                             // jeho súradnice
public double x,y;
                                             // keho farba
public Color col;
                                             // kto je jeho bomba a štít
BojovnikFx killer, defender;
                                             // pointer na nadradený panel
Playground ap;
public BojovnikFx(Playground ap, int x, int y, Color col) \{...\} // konštruktor
public void zabijak(BojovnikFx killer) { this.killer = killer; } // set killer
public void stit(BojovnikFx defender) { this.defender=defender;}// set defender
public void run() {
                          // súradnice bodu, kam sa treba teoreticky postaviť, aby
  while (true) {
                          // defender bol v strede medzi mnou a killerom
   double xx = 2*defender.x - killer.x;
   double yy = 2*defender.y - killer.y;
   double laziness = 0.1;  // rovnica priamky, nič viac...
   x = (xx-x)*laziness+x; y = (yy-y)*laziness+y; // parameter lenivosti (0-1)
                                                      // ako rýchlo smerujem do xx,yy
   Platform.runLater(new Runnable() {
                                             // nové súradnice bojovníka
        @Override
         public void run() { ap.paintPlayground(); } // prekreslenie
   });
  try { sleep(100); } catch(Exception e) {}
                                                     // pozastavenie
                                                             Súbor: BojovniciFx.java
```

Preteky v triedení

- ďalší príklad je pretekom 4 triediacích algoritmov v jave,
- hlavný panel je rozdelený na 4 panely (SortPanelFx extends Pane),
- každý SortPanelFx
 - náhodne vygeneruje (iné) pole na triedenie,
 - vytvorí vlákno triedy SortThreadFx a spustí,
 - poskytuje pre vlákno SortThreadFx metódu swap(i,j) prvky i, j sa vymenili
 - vymenené paličky (hi, lo) znázorní čierno,
 - zabezpečuje vykreslovanie paličiek,
- SortThreadFx triedi vygenerované pole daným algoritmom (parameter "buble"),
- Random sort je jediný (len mne) známy algo triedenia horši ako bublesort ©

```
i = random(); j = random();
if (i<j && a[i] > a[j]) { int pom = a[i]; a[i] = a[j]; a[j] = pom; }
```

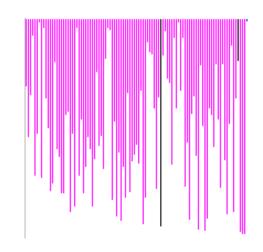
Sorty


```
public void start(Stage primaryStage) {
   buble = new SortPanelFx("Buble", Color.MAGENTA);
   quick = new SortPanelFx("Quick", Color.BLUE);
   merge = new SortPanelFx("Merge", Color.RED);
   random = new SortPanelFx("Random", Color.GREEN);
   FlowPane flowpane = new FlowPane(buble, quick, merge, random); // vedl'a seba
Scene scene = new Scene(flowpane, 800, 200); // vytvor scenu 4x200x200
```

Súbor: SortyFx.java

SortPanel


```
public SortPanelFx(String algo, Color col) {// konštruktor
 this.c = col; // zapamätá farbu
  setPrefSize(200, 200); // nastaví veľkosť
  a = new int[100];  // generuje pole
 for (int i = 0; i < a.length; i++)</pre>
    a[i] = (int) (200 * Math.random());
 SortThreadFx thread = // vytvorí vlákno
   new SortThreadFx(this, algo, a);
 thread.start();  // naštartuje ho
// public, poskytuje pre triediace algo
public void swap(int i, int j) {
  lo = i; // zapamätá, ktoré paličky sme
 hi = j; // práve vymieňali
```

```
// kreslenie paličiek
public void paintSortPanel() {
  getChildren().clear();
  for (int i=0;i<a.length;i++) {
    Line li =
      new Line(2*i,a[i],2*i,0);
    li.setStroke(
         (i==lo || i==hi) ?
         Color.BLACK : c);
  getChildren().add(li);
  }
}</pre>
```

Súbor: SortyFx.java

```
class SortThreadFx extends Thread {
SortPanelFx sPane; // kto vie prekresliť Pane-l
                                            RandomS©rt
String algo; // meno algo
int[] a;
public void run() {      // toto spust1 .start()
                                                    SortThreadFx
  if (algo.equals("Buble")) bubleSort(a);
  else randomSort(a);
void swap(int i, int j) {// ak vymieňame paličky, tak treba prekresliť Pane-l
  sPane.swap(i, j);
  Platform.runLater(new Runnable() { // pristup do GUI vlákna
    @Override
    public void run() { sPane.paintSortPanel(); } });
 try { sleep(10); } catch (Exception e) { } // spomalenie animácie
void randomSort(int a[]) {
                                        // samotný triediaci algoritmus
 while (true) {
   int i = (int) ((a.length - 1) * Math.random());
   int j = i + 1;
   swap(i, j);
                                // tu znázorňejeme, ktoré prvky porovnávame
   if (i < j && a[i] > a[j]) {
     int pom = a[i];
     a[i] = a[j];
     a[j] = pom;
                                                            Súbor: SortyFx.java
```

MultiStage aplikácia

```
public void start(final Stage primaryStage) {
   final Scene scene = new Scene(getAnimationPanel(), 400, 400, Color. BLACK);
   primaryStage.setTitle("Animation Timer");
   primaryStage.setScene(scene);
   primaryStage.show();
   Stage stage = new Stage();
   stage.setTitle("TimeLine");
   stage.setScene(new Scene(getTimeLinePanel(), 400, 400, Color.BLACK));
   stage.show();
   Stage thstage = new Stage();
   thstage.setTitle("Thread");
   thstage.setScene(new Scene(getThreadPanel(), 400, 400, Color.BLACK));
   thstage.show();
                                                               Súbor: SandBoxFx.java
```

Motiv odtial'to: http://blog.netopyr.com/2012/06/14/using-the-javafx-animationtimer/

ThreadPanel

```
runLater
// vyrobí a vráti Pane-l
public Pane getThreadPanel() {
     Rectangle[] nodes = new Rectangle[STAR_COUNT];
     double[] angles = new double[STAR_COUNT];
     long[] start = new long[STAR_COUNT];
     Pane p = new Pane();
     p.setPrefSize(w, h);
     for (int i = 0; i < STAR\_COUNT; i++) {
               nodes[i] = new Rectangle(1, 1, Color.ORANGE);
               angles[i] = 2.0 * Math.PI * random.nextDouble();
               start[i] = random.nextInt(200000000);
               p.getChildren().add(i, nodes[i]);
     Thread th = new Thread() {
                                                             // ktorý vyrobí a spustí vlákno
        public void run() {
                                                             // ktorý musí mať metódu run()
               while (true) {
                              final double centerW = 0.5 * w;
                              final double centerH = 0.5 * h;
                              final double radius = Math.sqrt(2) * Math.max(centerW, centerH);
                              Platform.runLater(()-> { // ktorá, ak chce niečo do GUI
                                                                // tak musí zaradiť "malú" rutinku Runable
                                                            for (int i = 0; i < STAR_COUNT; i++) { // do event-dispatch fronty pomocou
                                                                                           // Platform.runLater()
                                                            final Node node = nodes[i];
                                                            final double angle = angles[i];
                                                            SandBoxFx.thnow -= 400;
                                                            final long t = (thnow - start[i]) % 2000000000;
                                                            final double d = t * radius / 2000000000.0;
                                                            node.setTranslateX(Math.cos(angle) * d + centerW);
                                                            node.setTranslateY(Math.sin(angle) * d + centerH);
                                             }});
                              try { Thread.sleep(10);} catch (InterruptedException e) { ... }
     }};
     th.start();
     return p;
                                                                                                           Súbor: SandBoxFx.java
```

Timeline

```
public Pane getTimeLinePanel() {
                                                       // vyrobí a vráti Pane-l
     Rectangle[] nodes = new Rectangle[STAR_COUNT];
     double[] angles = new double[STAR_COUNT];
     long[] start = new long[STAR_COUNT];
     Pane p = new Pane();
     p.setPrefSize(w, h);
     for (int i = 0; i < STAR_COUNT; i++) {</pre>
             nodes[i] = new Rectangle(1, 1, Color.YELLOW);
             angles[i] = 2.0 * Math.PI * random.nextDouble();
             start[i] = random.nextInt(2000000000);
             p.getChildren().add(i, nodes[i]);
                                                       // ktorý vytvorí objekt Timeline
     }
     Timeline tl = new Timeline(new KeyFrame(Duration.millis(40), e -> {
                                                      // naprogramujeme EventHandler, napríklad ako λ funkciu
             final double centerW = 0.5 * w;
             final double centerH = 0.5 * h;
             final double radius = Math.sqrt(2) * Math.max(centerW, centerH);
             for (int i = 0; i < STAR_COUNT; i++) {
                          final Node node = nodes[i];
                           final double angle = angles[i];
                           SandBoxFx.now -= 400;
                           final long t = (now - start[i]) % 2000000000;
                           final double d = t * radius / 2000000000.0;
                           node.setTranslateX(Math.cos(angle) * d + centerW);
                           node.setTranslateY(Math.sin(angle) * d + centerH);
     } ));
     tl.setCycleCount(Timeline.INDEFINITE);
    tl.play();
                                                      // timeline nezabudneme pustiť
     return p;
```

Súbor: SandBoxFx.java

AnimationTimer

```
public Pane getAnimationPanel() {
                                                      // vyrobí a vráti Pane-l
     Rectangle[] nodes = new Rectangle[STAR_COUNT];
     double[] angles = new double[STAR_COUNT];
     long[] start = new long[STAR_COUNT];
     Pane p = new Pane();
     p.setPrefSize(w, h);
     for (int i = 0; i < STAR_COUNT; i++) {</pre>
             nodes[i] = new Rectangle(1, 1, Color.WHITE);
             angles[i] = 2.0 * Math.PI * random.nextDouble();
             start[i] = random.nextInt(2000000000);
             p.getChildren().add(i, nodes[i]);
     AnimationTimer at = new AnimationTimer() {
                                                                    // ktorý vytvorí objekt AnimationTimer
             @Override
             public void handle(long now) {
                                                                     // naprogramujeme metódu handle
                           final double centerW = 0.5 * w;
                           final double centerH = 0.5 * h;
                           final double radius = Math.sqrt(2) * Math.max(centerW, centerH);
                           for (int i = 0; i < STAR_COUNT; i++) {</pre>
                                         final Node node = nodes[i];
                                         final double angle = angles[i];
                                         final long t = (now - start[i]) % 2000000000;
                                         final double d = t * radius / 2000000000.0;
                                         node.setTranslateX(Math.cos(angle) * d + centerW);
                                         node.setTranslateY(Math.sin(angle) * d + centerH);
     };
     at.start();
                                                       // a tiež ho treba pustiť
     return p;
```

Súbor: SandBoxFx.java

Komunikácia medzi vláknami

- doteraz sme mali príklady vlákien, ktoré medzi sebou (počas ich behu...)
 nekomunikovali (ak teda nerátame za komunikáciu, že sa zabíjali interrupt()),
- ak chceme, aby si vlákna vymieňali dáta, vytvoríme medzi nimi rúru (pipe),
- rúra pozostáva z jednosmerne orientovaného streamu, ktorý sa na strane zapisovača (producenta, Sender) tvári ako PipedWriter, a na strane čítača (konzumenta, Reader) ako PipedReader,
- aby čítač čítal z rúry, ktorú zapisovač pre neho vytvoril, musíme mu poslať odkaz na vytvorenú rúru PipedWriter, inak máme dve rúry...
- do rúry možeme písať bajty, znaky, reťazce, objekty, v závislosti, ako si rúru zabalíme (viď techniky z I/O prednášky),
- vytvoríme objekt Sender (producent), ktorý do rúry zapíše znaky A, B, ..., z
- objekt Reader (konzument), ktorý číta znaky z rúry a vypíše A, B, ..., z

Výstupná rúra

```
class Sender extends Thread {
 private Random rand = new Random();
 private PipedWriter out =
   new PipedWriter(); // vytvor rúru na zápis, rúra je ukrytá, private
 public PipedWriter getPipedWriter() {
   return out; // daj rúru, bude ju potrebovať Reader na nadviazanie spojenia
 public void run() {
  while(true) {
   for(char c = 'A'; c <= 'z'; c++) {
    try {
     out.write(c);
                                         // vypíš znaky abecedy do rúry
     sleep(rand.nextInt(500));
                                         // a za každým počkaj max.1/2 sek.
    } catch(Exception e) {
     throw new RuntimeException(e);
```

Súbor: Sender.java

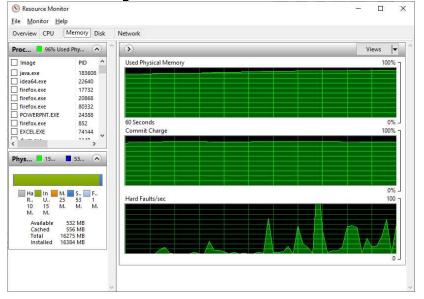
Vstupná rúra

```
class Receiver extends Thread {
 private PipedReader in;
 public Receiver(Sender sender) throws IOException {
  in = new PipedReader(sender.getPipedWriter()); // vytvor vstupnú
                                    // rúru napojenú na výstupnú rúru Sendera
 public void run() {
  try {
                                    // čítaj zo vstupnej rúry a píš na konzolu
   while(true)
     System.out.println("Read: " + (char)in.read());
                                                                           Read: A
                                                                           Read: B
  } catch(IOException e) {
                                                                           Read: C
                                                                           Read: D
   throw new RuntimeException(e);
                                                                           Read: E
                                                                           Read: F
                                                                           Read: G
                                                                           Read: H
                                                                           Read: I
                                                                           Read: J
                                                                           Read: K
                                                                           Read: L
                                                                           Read: M
                                                                           Read: N
                                                                           Read: O
                                                                           Read: P
                                                                           Read: Q
                                                        Súbor: Receiver.java
                                                                           Read: R
```

```
static class Whisperer extends Thread {
  int id:
  PipedOutputStream pos = new PipedOutputStream();
  PipedInputStream pis;
  public Whisperer(int id, PipedOutputStream prevPos) {
     this.id = id;
     try {
        pis = new PipedInputStream(prevPos);
        System. out. println("Whisperer " + id + " created");
     } catch (IOException e) {
        throw new RuntimeException(e);
     start();
  public void run() {
     while(true) {
        try {
          char msg = (char)pis.read();
          System. out.println(id + " received: " + msg);
           pos.write(msq+1);
           pos.flush();
        } catch (IOException e) {
          throw new RuntimeException(e);
                  klmnopgrstuvwxyz{|}~
```

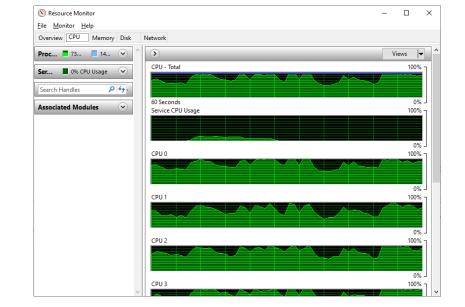


```
final static int N = 10; // number of Whisperer
final static int M = 20; // number of messages
public static void main(String[] args) {
  Whisperers s = new Whisperers();
  try {
     PipedOutputStream first =
             new PipedOutputStream();
     Whisperer sepkar = new Whisperer(0, first);
     for (int i = 1; i < N; i++)
        sepkar = new Whisperer(i, sepkar.pos);
     for (char m = 'a'; m < 'a' + M; m++) {
        first.write(m);
        first.flush();
     var last = new PipedInputStream(sepkar.pos);
     while(true) {
        System. out.println((char)last.read());
  } catch (IOException e) {
     throw new RuntimeException(e);
                 Súbor: Whisperers.java
```


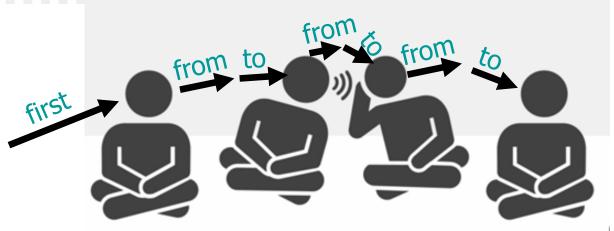

final static int N = 10000; // number of Whisperer final static int M = 20; // number of messages vytvorí 10.000 vlákien ???? final static int N = 100000; // number of Whisperer final static int N = 20; // number of messages

Súbor: Whisperers1.java


```
static class Whisperer extends Thread {
  PipedWriter pos = new PipedWriter();
  PipedReader pis:
  int id:
  public Whisperer(int id, PipedWriter prevPos) {
     this.id = id;
     try {
       pis = new PipedReader(prevPos);
       //System.out.println("Whisperer " + id + " created");
     } catch (IOException e) {
       throw new RuntimeException(e);
     start();
  public void run() {
     while(true) {
       try {
          var msg = pis.read();
          //System.out.println(id + " received: " + msg);
          pos.write(msg+1);
          pos.flush();
       } catch (IOException e) {
          throw new RuntimeException(e);
```



```
elapsed time: 0, result: 1000
elapsed time: 30, result: 1001
elapsed time: 30, result: 1002
elapsed time: 30, result: 1003
elapsed time: 30, result: 1004
elapsed time: 30, result: 1005
elapsed time: 30, result: 1006
elapsed time: 30, result: 1007
elapsed time: 30, result: 1008
elapsed time: 30, result: 1009
elapsed time: 30, result: 1010
elapsed time: 30, result: 1011
elapsed time: 30, result: 1012
elapsed time: 30, result: 1013
elapsed time: 30, result: 1014
elapsed time: 30, result: 1015
elapsed time: 30, result: 1016
elapsed time: 30, result: 1017
elapsed time: 30, result: 1018
elapsed time: 30, result: 1019
```

Súbor: Whisperers2.java

```
static class Whisperer extends Thread {
  PipedOutputStream pos = new PipedOutputStream();
  PipedInputStream pis;
  ObjectInputStream ois;
  ObjectOutputStream oos;
  int id;
  public Whisperer(int id, PipedOutputStream prevPos) {
     this.id = id;
     try {
        pis = new PipedInputStream(prevPos);
     } catch (IOException e) {
        throw new RuntimeException(e);
  public void connect() {
     try {
        oos = new ObjectOutputStream(pos);
        ois = new ObjectInputStream(pis);
     } catch (IOException e) {
        throw new RuntimeException(e);
  public void run() {
     while(true) {
        try {
          var msg = (Message)ois.readObject();
          msq.update();
           oos.writeObject(msq);
          oos.flush();
        } catch (IOException | ClassNotFoundException e) {
           throw new RuntimeException(e);
} } }
```

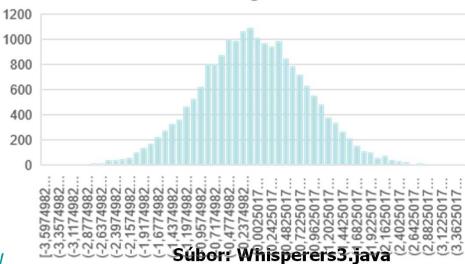
```
Townson Probable
```

```
static class Message implements Serializable {
    Integer id;
    Double value;

public Message(Integer id, Double init) {
        this.id = id;
        this.value = init;
    }

public void update() {
        value += (new Random().nextDouble()-0.5) / 10;
        //value += 1;
    }
}
```


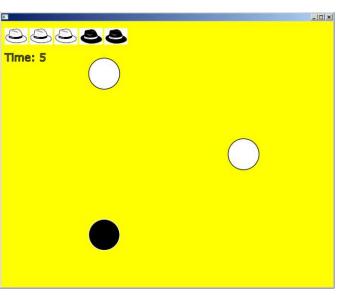

Prvočísla

(Eratosténovo sito)

```
Integer firstValue;
public void run() {
  while(true) {
     try {
        var msg = (Message)ois.readObject();
        if (firstValue == null) {
           firstValue = msq.value;
           System. out. println("Whisperer " + id + " received first message: " + msg.value);
        } else {
           if (msg.value % firstValue != 0) {
              oos.writeObject(msg);
              oos.flush();
                                                                    final static int N = 1000; // number of Whisperer
                                                                    final static int M = 7920; // number of messages
     } catch (IOException | ClassNotFoundException e) {
                                                                    Whisperer 0 received first message: 2
        throw new RuntimeException(e);
                                                                    Whisperer 1 received first message: 3
                                                                    Whisperer 2 received first message: 5
                                                                    Whisperer 3 received first message: 7
                                                                    Whisperer 4 received first message: 11
                                                                    Whisperer 5 received first message: 13
                                                                    Whisperer 997 received first message: 7901
                                                                    Whisperer 998 received first message: 7907
                                                                    Whisperer 999 received first message: 7919
```

34 35 \$6

Klobúky

(čo to má s programovaním)

- 3 biele a 2 čierne
- A, B, C si navzájom vidia farby klobúkov
- nesmú komunikovať, ale (aj tak) sú inteligentní ©
- vyhrávajú, ak všetci uhádnu farbu svojho klobúka
- resp. ak sa jeden pomýli, prehrali všetci.

Hint: A,B,C sú spoluhráči, preto predpokladaj, že sú chytrí a mysli aj za nich

Hint: úloha nie je o šťastí=hádaní správneho riešenia

Späť ku concurrency

hodnotí sa najrýchlejšia odpoveď v chate

- jedna matka porodí dieťa za 9 mesiacov, za koľko dieťa porodí 9 matiek
- vojak vykrváca za 2 hodiny, za koľko hodín vykrváca čata 30 tich vojakov
- 3 mačky zjedia 3 myši za 3 hodiny, za koľko hodín zje 100 mačiek 100 myší